

- 1 När detta skrivs är inte valresultatet känt. Fredagen den 9 september kom den sista Väljarbarometern från Novus/SVT Nyheter innan valet: Det rödgröna blocket (Andersson) fick 49,7% och det blågula blocket (Kristersson) fick 49,4%. Var avgörs vem som blir statsminister?

SVAR: 1) hos Socialdemokraterna   X) hos Moderaterna   2) i Riksdagen

- 2 Drottning Elizabeth II av Storbritannien har avlidit på slottet Balmoral i Skottland. Drottningen efterträds omedelbart av sin äldste son. Vem är nu kung av Storbritannien?

SVAR: 1) Georg VI   X) Edvard VIII   2) Charles III

- 3 Den brittiske monarken är statschef i 15 länder. Det är bland annat Australien och Nya Zeeland. Vilket ytterligare stort land har den brittiske monarken som statschef?

SVAR: 1) Egypten   X) Kanada   2) Indien

- 4 Under vintern som kommer finns det enligt *Svenska kraftnät* en risk att man tvingas stänga av elen för en del kunder. Det har aldrig tidigare hänt i Sverige. Vid en avstängning kan hundratusen hushåll bli utan el i den del av Sverige där elbristen är som störst. I vilken del av Sverige kommer hushållen att drabbas vid en elavstängning??

SVAR: 1) i norra Sverige   X) i mellersta Sverige   2) i södra Sverige

- 5 I det här landet riskerar nära en tredjedel av befolkningen att hamna i fattigdom på grund av rekordhöga priser på el, bränsle och livsmedel. Varje år görs en jämförelse mellan alla EU-länder av hur stor del av befolkningen som lever på mindre än minimilön (ungefär 55 000 kronor om året). I 2019-års mätning låg det här landet på tredje plats, efter Rumänien och Bulgarien. Vilket land?

SVAR: 1) Grekland   X) Tyskland   2) Nederländerna

- 6 Att bygga en ny huvudstad är ingen ny idé. Det mest kända är flytten av Brasiliens huvudstad från Rio de Janeiro till Brasília 1960. År 1991 blev Abuja huvudstad i Nigeria i stället för Lagos, och år 2005 ersattes Rangoon som huvudstad i Myanmar av Naypyidaw. Nu håller Indonesiens regering på att flytta huvudstaden från Jakarta till Nusantara på ön Borneo. Nu har vi ytterligare ett land som ska byta huvudstad. Inom några år ska fem-sex miljoner människor bo här. Presidentens palats, regeringsbyggnader och all statlig administration flyttas hit. För fem år sedan fanns det bara enstaka beduinläger här. Nu reser sig skyskrapor i glas och betong mot ökenhimlen. Vilket land?

SVAR: 1) Peru   X) Egypten   2) Madagaskar

- 7 I slutet av augusti hittades en av världens största fjärilar på en husvägg i Gamla stan i Stockholm. Ägaren till fjärilen hade fler puppor som lämnades in till Fjärilshuset i Hagaparken som nu har fått ytterligare en fjäril av den sällsynta arten. I fredags kröp den ur sin puppa. Vad heter fjärilen?

SVAR: 1) atlasspinnare   X) citronfjäril   2) näselfjäril

- 8 **Det här landet** har samtal med Egypten och Grekland om att få samarrangera herrarnas fotbolls-VM 2030. Landet kritiseras av människorättsorganisationen Amnesty. *I nuläget är det praktiskt taget omöjligt att se hur Fifa kan anpassa landets mänskliga rättigheter till Fifa:s principer.* Vilket är landet?

SVAR: 1) Saudiarabien   X) Qatar   2) Mexiko

1 När detta skrivs är inte valresultatet känt. Fredagen den 9 september kom den sista Väljarbarometern från **Novus/SVT** innan valet: S 30,3% SD 21,2% M 17,1% V 7,8% C 7,1% KD 5,9% L 5,2% och MP 4,5%. Det rödgröna blocket (Andersson) 49,7% och det blågula blocket (Kristersson) 49,4%. Det **svenska valsystemet** innebär att fördelningen av mandat ska avspegla hur stor andel av rösterna partierna fick. Systemet kan ge en mandatfördelning som inte helt stämmer överens med hur väljarna röstade. Förklaringen: Det går inte att ge varje parti exakt lika stor andel av mandat som andelen röster partiet fick. Om ett parti får exakt 10 procent av rösterna så kan partiet inte få 34,9 mandat, utan i stället 35 mandat, vilket motsvarar 10,03 procent av de 349 platserna i riksdagen. En *bonus* på 0,03 procentenheter. Men i ett jämnt läge ökar risken att de sammanlagda avrundningarna kan bli en avgörande fördel för en av sidorna, förklarar en matematikprofessor på KTH. Vad kallas detta valsystem som vi har i Sverige?
SVAR: 1) positiv fördelning   X) proportionellt   2) negativ fördelning

2 Under vintern som kommer råder det enligt **Svenska kraftnät** en risk att man tvingas genomföra planerade bortkopplingar från elnätet. Det har aldrig tidigare hänt i Sverige. Vanligtvis kan Sverige importera el under de dagar den inhemska elproduktionen inte räcker till. Men i ett läge där Europa inte längre kan förlita sig på rysk gas minskar den möjligheten. Vid en frånkoppling kan hundratusen hushåll bli utan el i den del av Sverige där elbristen är som störst. I vilken del av Sverige kommer hushållen att drabbas vid en frånkoppling av elen?
SVAR: 1) i norra Sverige   X) i mellersta Sverige   2) i södra Sverige

3 S och M har helt olika beskrivningar när det gäller de skenande elpriserna. Elisabeth Svantesson (M) menar att regeringens politik är den främsta orsaken till krisen: *Sverige påverkas av kriget i Ukraina, men politiska beslut där man lagt ner kärnkraft har påverkat priset.* Finansminister Mikael Damberg (S) ser Rysslands invasion av Ukraina och *Putins energikrig* som den främsta anledningen. Sverige har tidigare haft 12 kärnreaktorer i drift. Hur många finns kvar i dag?
SVAR: 1) 6 reaktorer   X) 8 reaktorer   2) 10 reaktorer

4 Drottning Elizabeth II av Storbritannien har avlidit på slottet Balmoral i Skottland. Drottningen efterträds omedelbart av sin äldste son. Vem är nu kung av Storbritannien?
SVAR: 1) Georg VI   X) Edvard VIII   2) Charles III

5 Den brittiske monarken är statschef i 15 länder varav nästan alla tidigare har tillhört det brittiska imperiet. *Samväldet* i dag omfattar mer än en tredjedel av jordens landyta och hade 2020 en total befolkning på 2,4 miljarder invånare. Bland annat har Australien och Nya Zeeland den brittiska regenten som statschef. Vilket ytterligare stort land har den brittiska regenten som statschef?
SVAR: 1) Egypten   X) Kanada   2) Indien

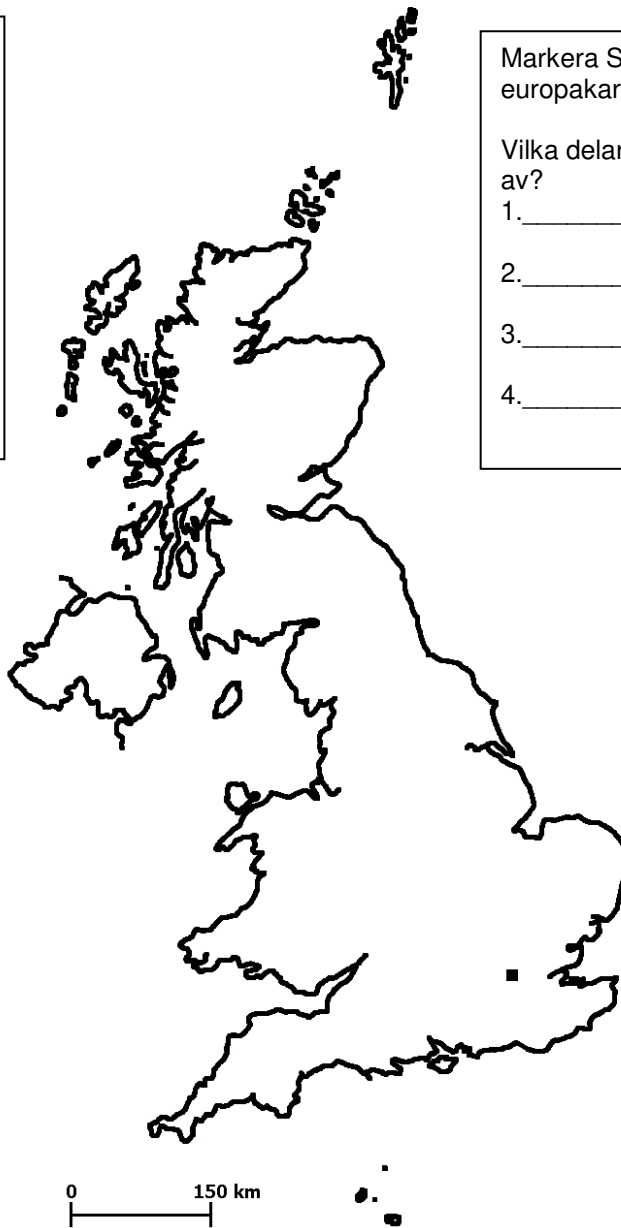
6 Storbritanniens tidigare utrikesminister Liz Truss har valts till ny partiledare för konservativa Tories. I och med partiledarposten blev hon även Storbritanniens premiärminister. Hon blir nu den tredje kvinnan på premiärministerposten. Margaret Thatcher var först (1979–1990). Vem var den andra (2016–2019)?
SVAR: 1) Theresa May   X) Golda Meir   2) Helen Mirren

7 I det här landet riskerar nära en tredjedel av befolkningen att hamna i fattigdom på grund av skenande priser på el, bränsle och livsmedel. Varje år görs en jämförelse mellan alla EU-länder av hur stor del av befolkningen som lever på mindre än minimilön (ungefär 55 000 kronor om året) och därmed riskerar att hamna i fattigdom. I 2019-års mätning låg landet på tredje plats, efter Rumänien och Bulgarien. Vilket land?
SVAR: 1) Grekland   X) Frankrike   2) Tyskland

8 I USA har delstaten New Yorks guvernör utlyst nödläge efter att spår av ett virus hittats i avloppsvattnet på flera platser. För en månad sedan bekräftades det första fallet av sjukdomen på tio år i landet. Nödläget innebär att det nu blir lättare att trappa upp arbetet med vaccination. Virusets sprids genom förorenat vatten och avlopp, och kan leda till förlamning och är i värsta fall livshotande. Vilken sjukdom?
SVAR: 1) polio   X) lunginflammation   2) mässling

9 **Det här landet** för samtal med Egypten och Grekland om att få samarrangera herrarnas fotbolls-VM 2030. **Landet** kritiserar av människorättsorganisationen Amnesty: *I nuläget är det praktiskt taget omöjligt att se hur Fifa kan anpassa landets mänskliga rättigheter till Fifa:s principer.* Vilket **land** kränker mänskliga rättigheter?
SVAR: 1) Mexiko   X) Iran   2) Saudiarabien

10 Den här norrmannen är nu bara en seger från att bli ny världsetta i tennis. Detta efter seger i US Open-semifinalen mot ryssen Karen Chatjanov. Vem är den här strålande norrmannen?
SVAR: 1) Bjørnstjerne Bjørnson   X) Casper Ruud   2) Henrik Ibsen

Markera Storbritannien på europakartan.

Vilka delar består Storbritannien av?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Sätt ut på kartan:

Städer:

London, Birmingham, Manchester, Liverpool, Glasgow, Newcastle-upon-Tyne, Leeds och Edinburgh.

Floder:

Severn
Themsen
Trent

Ön Storbritannien angränsar i söder mot Frankrike genom Engelska kanalen, i väst mot Irland genom Sankt Georgskanalen, Irländska sjön och Nordkanalen, samt i övriga väst och nord genom Atlanten och i övrigt av Nordsjön.

Storbritannien

Huvudstad: London
 Språk: engelska
 Statsskick: konstitutionell monarki
 Statschef: kung Charles III
 Premiärminister: Liz Truss
 Yta: 243 610 km²
 Befolkning: 65 110 178
 Befolkningstäthet: 267 inv./km²
 BNP per capita: 44 001 USD
 HDI: 0,920 (15:e land i världen)
 Valuta: brittiskt pund (£) (GBP)

Sverige

Huvudstad: Stockholm
 Språk: svenska
 Statsskick: konstitutionell monarki
 Statschef: kung Carl XVI Gustaf
 Statsminister: Magdalena Andersson
 Yta: 447 435 km²
 Befolkning: 10 427 296
 Befolkningstäthet: 23,3 inv./km²
 BNP per capita: 54 628 USD
 HDI: 0,937 (8:e land i världen)
 Valuta: svensk krona (SEK)

Under höstterminen 2022 utkommer Veckans Nyheter under följande veckor: 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49 och 50. Höstlov i vecka 44.

Effektivaste sättet att få kontakt med oss på Karin Förlag är via e-post: redaktionen@karinforlag.se

Uppstår det problem med e-posten glöm inte att ni har fått användarnamn och lösenord för inloggning på vår webbsida. På webbsidan finns alltid det aktuella numret av Veckans Nyheter.

Rätt svar till A.

1. i Riksdagen (2). När en ny regering ska bildas tar riksdagens talman fram ett förslag till statsminister, som riksdagen röstar om. Den som väljs till statsminister utser sedan ministrarna i regeringen. Regeringen måste accepteras av riksdagen. Om en regering förlorar riksdagens stöd kan den tvingas att avgå. När en statsminister avgår betyder det att hela regeringen avgår samtidigt. Statsministern kan byta ut eller utöka antalet ministrar utan inblandning från riksdagen.

2. Charles III (2)

3. Kanada (x). Kanada är en suverän stat som är en konstitutionell monarki. Samma person som är Storbritanniens monark är också Kanadas monark. Den brittiska tronföljden gäller sålunda även för Kanada. Monarkens personliga representant i landet är Kanadas generalguvernör, som utses av monarken på förslag av Kanadas premiärminister. Generalguvernören fullgör de flesta av monarkens ämbetsuppgifter som vicekunglig representant och har, enligt ett kungligt brev från 1947, delegerats de flesta av befogenheterna som tillkommer monarken enligt Kanadas konstitution. Kung Charles III är sedan den 8 september 2022 Kanadas kung.

Samväldet är en mellanstatlig organisation som i dag består av 54 självständiga länder, varav nästan alla

tidigare har tillhört det brittiska imperiet. Den brittiska monarken är statsöverhuvud i 15 av dessa länder och representeras i 14 av dem av en generalguvernör (Antigua och Barbuda, Australien, Bahamas, Belize, Grenada, Jamaica, Kanada, Nya Zeeland, Papua Nya Guinea, Saint Kitts och Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent och Grenadinerna, Salomonöarna samt Tuvalu). Fem medlemsstater är egna monarkier utan koppling till den brittiska regenten (Brunei, Lesotho, Malaysia, Swaziland, Tonga). Resterande länder är republiker. Organisationen har haft namnet Brittiska samväldet, men det ändrades 1949 till enbart **Samväldet** för att understryka att Storbritannien inte har en särställning.

Källa: Nationalencyklopedin

4. i södra Sverige (2). Se B2.

5. Grekland (1)

6. Egypten (x)

7. atlaspinnare (1)

8. Saudiarabien (1)

Rätt svar till B.

1. proportionellt (x)

2. i södra Sverige (2). En så kallad manuell förbrukningsfrånkoppling har aldrig tidigare behövts göras i Sverige. Att spara på el när förbrukningen är som störst minskar risken för att hushåll blir bortkopplade från elnätet i vinter. Vid en frånkoppling är det hushåll i södra Sverige, där elbristen är som störst, som kommer att drabbas. Skulle det krävas en långvarig bortkoppling kan områden turas om att vara strömlöst. Bostäder kommer att ryka först. Men det handlar inte om några långvariga av brott. Beräkningar från Svenska kraftnät visar att två procents minskad elförbrukning under morgon- och kvällstoppen, då det används som mest el, minskar risken för bortkoppling med fem gånger. Om vi skulle minska elkonsumtionen på EU-nivå med fem procent så har vi inte de här problemen överhuvud taget.

Det är så små marginaler som det handlar om.

Så förbereder du dig för ett längre värmeavbrott:

1. Förbered ett "nödrum". Välj ut ett rum där du kan hålla temperaturen. Skydda rummet mot drag genom att tätta fönster och dörrar och häng filter framför fönstren. Lägg mattor på golven för extra isolering. Glöm inte att vädra då och då.

2. Tälta inomhus. Ett tält i nödrummet ger en extra värme under natten. Har du inget tält kan du bygga en koja med stolar, soffa och bord.

3. Klä dig varmt. Klä dig med flera lager kläder. Använd tofflor eller något annat varmt på fötterna.

4. Laga mat enkelt. Använd spritkök eller ett gasolkök för att laga mat. Ät konserver och andra lättuppvärmda livsmedel. Maten kan du förvara utomhus.

5. Ha reservljus hemma. Använd stearinljus och ficklampa som ljuskällor. Ha gärna ett lager av stearinljus, värmeljus, tändstickor och batterier hemma.

6. Lagra vatten. Förbered dig genom att fylla upp vatten i flaskor eller dunkar. Vattenförsörjningen fungerar kort efter ett elavbrott, även utan reservkraft.

Källa: Energimyndigheten

3. 6 reaktorer (1). Kärnkraft i Sverige produceras 2021 vid sex aktiva kärnreaktorer, fördelade på tre anläggningar: Forsmarks kärnkraftverk (tre reaktorer), Oskarshamns kärnkraftverk (en reaktor) och Ringhals kärnkraftverk (två reaktorer)

4. Charles III (2).

5. Kanada (x).

6. Theresa May (1)

7. Grekland (1).

8. polio (1)

9. Saudiarabien (2)

10. Casper Ruud (x)